

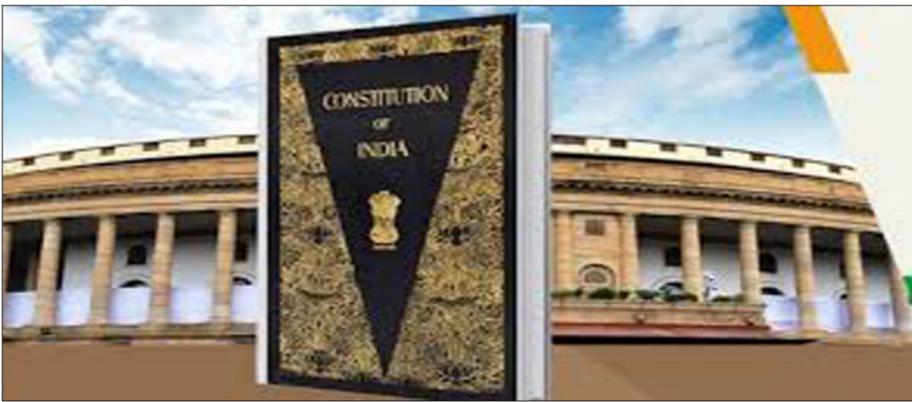

ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସର ଗୁରୁତ୍ୱ ଏହାର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଶକ୍ତିରେ ନିହିତ । ଏହା ଆଇନର ଶାସନ, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ଏବଂ ବହୁଲକାରୀ ପ୍ରତି ଭାରତର ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ପୁନର୍ନିର୍ମାଣ । ଭାରତ ଭଳି ବିବିଧ ଦେଶରେ, ସମ୍ବିଧାନ ଏକ ସାଧାରଣ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଢାଞ୍ଚା ଆଧାରରେ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ, ଭାଷା ଏବଂ ଧର୍ମକୁ ଏକତ୍ର ବାନ୍ଧି ରଖିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା ଏକ ସ୍ୱେଚ୍ଛା ଆବେଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ସୁରକ୍ଷା, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରେ ଯେ କୌଣସି ନେତା କିମ୍ବା ଏକ ନାଗରିକଙ୍କ ମୌଳିକ ଅଧିକାରକୁ ଅଣଦେଖା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ନଭେମ୍ବର ୨୬ ପାଳନ କରିବା କେବଳ ଇତିହାସକୁ ମନେ ରଖିବା ନୁହେଁ ବରଂ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଗଠନ କରିବା ବିଷୟରେ । ଏହା ଏକ ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ଯେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ପାଇଁ ସତର୍କତା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାମ୍ବିଧାନିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ରଖିବ । ଆବଶ୍ୟକ । ତଥାପି, ସମସାମୟିକ ରାଜନୈତିକ ପରିବେଶ ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ କେତେ ବିଶ୍ୱେଷ ଭାବରେ ପାଳନ କରାଯାଉଛି ସେ ବିଷୟରେ ଚିନ୍ତାକରଣ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଏ । ସମାଲୋଚକମାନେ ସୂଚି ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜନୈତିକ ନେତା ସମ୍ବିଧାନର ଆତ୍ମାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରୁଛନ୍ତି । ସବୁଠାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ସାଂଗଠନିକ ସ୍ୱାଧୀନତାର କ୍ଷୟ । ସମ୍ବିଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ, କାର୍ଯ୍ୟପାଳି ଏବଂ ନ୍ୟାୟପାଳିକା ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତାର ପୃଥକୀକରଣକୁ କମ୍ପନ କରେ । ତଥାପି, ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବର୍ଷଗୁଡ଼ିକରେ, କାର୍ଯ୍ୟପାଳିଙ୍କ ଅଧିକୃତ ହେବାର ବାରମ୍ବାର ଅଭିଯୋଗ ଆସିଛି, ଯେଉଁଠାରେ ସରକାର ନ୍ୟାୟିକ ନିୟମକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, ସଂସଦୀୟ ବିଚାରକୁ ଦୁର୍ବଳ କରନ୍ତି, କିମ୍ବା ନିର୍ବାଚନ କମିଶନ ଭଳି ସ୍ୱାୟତ୍ତ ସଂଗଠନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରନ୍ତି । ଏହା ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିବା ଶକ୍ତି ନାହିଁ କିମ୍ବା ସମ୍ବଳନକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ । ଚିନ୍ତା ଆଉ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ସଂସଦୀୟତାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବାକୁ ସମ୍ବିଧାନ ଭାରତର ବିଧିବଦ୍ଧ ଏବଂ ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ଶାସନର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛି । ତଥାପି, ଅନେକ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆର୍ଥିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଏବଂ ତଦନୁକ୍ରମୀ ସଂସ୍କାରକୁ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟାପୀରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରନ୍ତି । ଏହା କେବଳ ସହଯୋଗ ସଂସ୍କାରର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରେ ନାହିଁ ବରଂ କେନ୍ଦ୍ର ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଏକ

ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସର ଗୁରୁତ୍ୱ

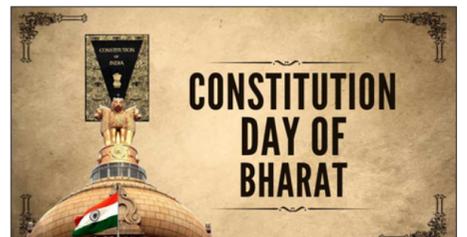
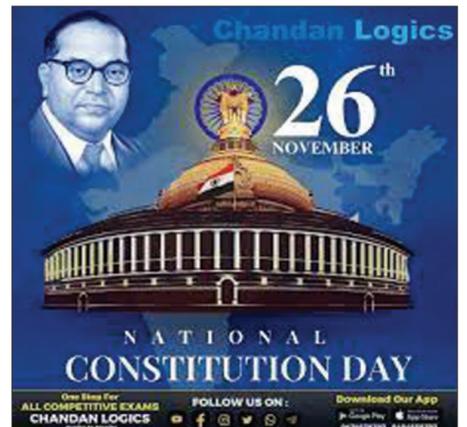
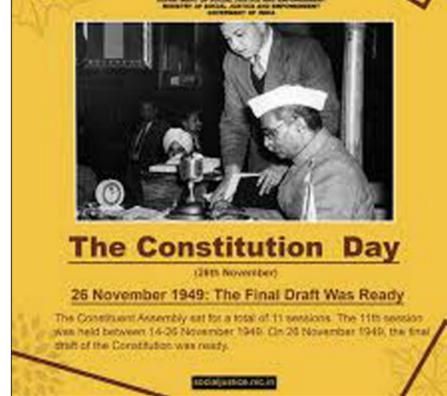
ଭାରତର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଯାତ୍ରାରେ ନଭେମ୍ବର ୨୬ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରେ । ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଏହି ଦିନ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାବରେ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲା, ଏକ ଦଲିଲ୍ ଯାହା ଜାନୁଆରୀ ୨୬, ୧୯୫୦ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ, ଯାହାକୁ ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଜଣାଯାଏ, କେବଳ ଏକ ଉତ୍ସବ ନୁହେଁ ଏହା ସମ୍ବିଧାନରେ ନିହିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧ- ନ୍ୟାୟ, ସ୍ୱାଧୀନତା, ସମାନତା ଏବଂ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱର ସ୍ମରଣ କରାଏ । ଏହା ଡକ୍ଟର ବି.ଆର. ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱରେ ପ୍ରଣେତାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାର ଏକ ଦିନ, ଯିଏ ଏକ ଢାଞ୍ଚା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ଯାହା ନାଗରିକଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବ, ଅନୁଷ୍ଠାନ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତା ସମ୍ଭଳିତ କରିବ ଏବଂ ନେତାଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବ । ଏହି ଦିନଟି ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୈତିକତାରେ ବିଶ୍ୱାସକୁ ନବୀକରଣ କରିବା, ନାଗରିକ ଏବଂ ନେତା ଉଭୟଙ୍କୁ ମନେ ପକାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଯେ ସମ୍ବିଧାନ ଏକ ସ୍ଥିର ପାଠ୍ୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଭାରତର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ପରୀକ୍ଷାକୁ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ଏକ ଜୀବନ୍ତ ଦଲିଲ୍ ।

ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ହୋଇଯାଏ ଯେ ସଂସଦୀୟତା ଏକ ରିହାତି ନୁହେଁ ବରଂ ଭାରତର ଏକତ୍ରତା ଏକ ମୂଳଦୁଆ । ଅନୁରୂପ ୧୯ ଅନୁଯାୟୀ ବାକ୍ ଏବଂ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନତା, ଅନ୍ୟ ଏକ କ୍ଷେତ୍ର ଯେଉଁଠାରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ବାରମ୍ବାର

ମକଦ୍ଦମାରେ ବ୍ୟବହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ମତବ୍ୟକ୍ତର ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ବିପରୀତ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଣେତାମାନେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିଚଳ ଏବଂ ମତଭେଦରେ ବଡ଼ ସମାଲୋଚନାକୁ ସମନ କରିବାର ପ୍ରୟାସ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶାସନର ମୂଳଦୁଆକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବ । ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସରେ, ଏହି ବିରୋଧାଭାସ ଚାତୁ ହୋଇଯାଏ: ଯେତେବେଳେ ନେତାମାନେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଆଦର୍ଶକୁ ଠରେ ଯେବା ଦିଅନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟତଃ ଭିନ୍ନ ମତପ୍ରକାଶ କରନ୍ତି । ପ୍ରସ୍ତାବ ନାରେ ଅବଗୁଣ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ ସ୍ୱର ଶୁଣି ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ମଧ୍ୟ ଚାପରେ

ଅଛି । ରାଜନୈତିକ ଭାଷଣବାଦି ଏବଂ ନାଟି ଯାହା ଗୋଟିଏ ଧର୍ମକୁ ଅନ୍ୟ ଉପରେ ବିଶେଷ ଅଧିକାର ପ୍ରଦାନ କରେ, କିମ୍ବା ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ପ୍ରତି ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିବନ୍ଧକକୁ ଖଣ୍ଡ କରେ । ସମ୍ବିଧାନ ଏପରି ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ଯାହା ସମସ୍ତ ଧର୍ମକୁ ସମାନ ଭାବରେ ସମାନ ଦେଖୁଥିବ, ଏହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବ ଯେ ଧର୍ମ ନାଗରିକତା କିମ୍ବା ଅଧିକାରକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବ ନାହିଁ । ତଥାପି, ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଧର୍ମବାଦୀ ଏବଂ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ରାଜନୀତି ଏହି ନୀତିକୁ ଲୁଚା ଚାଲେଖି କରୁଛି । ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଏକ ସୁରକ୍ଷାକାରୀ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଉଚିତ ଯେ ଭାରତର ଶକ୍ତି ଏହାର ସୁରକ୍ଷାରେ ନିହିତ, ଏବଂ ନେତାମାନଙ୍କର ବିଚାରକୁ ଶୋଷଣ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁମାନଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ରାଜନୈତିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ତଦନୁକ୍ରମୀ ସଂସ୍ଥା ଏବଂ ଆଇନ

ପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ଅପବ୍ୟବହାର ସାମ୍ବିଧାନିକ ଚିନ୍ତାକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରେ । ନ୍ୟାୟକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏକେଡ଼ିଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାୟତଃ ରାଜନୈତିକ

ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୀତିର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଅସାର ନୁହେଁ- ଏହା ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ବାକ୍ ସ୍ୱାଧୀନତାଠାରୁ ଆଇନ ସମ୍ମୁଖରେ ସମାନତା, ସଂସଦୀୟତା ଯାହା ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଭାରତର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଚିନ୍ତାକୁ ଏକ ଗମ୍ଭୀର ଭାରତୀୟତା ଠାରୁ ଆଇନ ସମ୍ମୁଖରେ ସମାନତା, ସଂସଦୀୟତା ଏବଂ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ପ୍ରତି ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଏକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ପାଳନ କରେ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଆମକୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟିକର ସତ୍ୟର ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଆହ୍ୱାନ ଦେବ: ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜନୈତିକ ନେତାମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସ୍ୱେଚ୍ଛାତଃ ପ୍ରବୃତ୍ତି, ଅନୁଷ୍ଠାନର କ୍ଷୟ, ଭିନ୍ନମତ ସମାନ ଏବଂ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଧର୍ମବାଦୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧଗୁଡ଼ିକୁ

ଦୁର୍ବଳ କରନ୍ତି । ନଭେମ୍ବର ୨୬କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବା ହେଉଛି ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୈତିକତା ପ୍ରତି ପୁନଃପ୍ରତିବନ୍ଧନ, ନେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ କରିବା ଏବଂ ଭାରତ ୧୯୪୯ ରେ ଆମ୍ବେଦକର ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହଯୋଗୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆଦର୍ଶ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱେଷ ରହିବା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା । ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ସାମ୍ନାରେ ନାଗରକ ନିଜ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସପାତ୍ର । ତେଣୁ ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ପାଳନ ଉତ୍ସବଠାରୁ ଅଧିକ ହେବା ଉଚିତ - ଏହା ଭାରତର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଆତ୍ମାର ସତର୍କତା, ପ୍ରତିରୋଧ ଏବଂ ନବୀକରଣର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବା ଉଚିତ ।

ଅସିତ ମହାନ୍ତି
ସୁଜନପୁର, ଯାଜପୁର
ମୋ. ୯୪୩୭୨୮୮୦୨୮

ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଏ । ସାମ୍ବିଧାନିକ, କର୍ମୀ ଏବଂ ବିରୋଧୀ ନେତାମାନେ ପ୍ରାୟତଃ ସରକାରକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ଧମକ, ନଜର ରଖିବା କିମ୍ବା ଆଇନଗତ ହଇଜାରୀର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି । ଭିନ୍ନ ମତକୁ ନାସ କରିବା ପାଇଁ ଦେଶରୋହୀ ଆଇନ, ଆତଙ୍କବାଦ ବିରୋଧୀ ଆଇନ ଏବଂ ମାନହାନି

ବିରୋଧୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସ୍ତ୍ର ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଥିବା ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଏ, ଯାହା ଏକ ଅସମାନତାକୁ ସୃଷ୍ଟି କରେ । ଏହା ଆଇନ ସମ୍ମୁଖରେ ସମାନତାର ସାମ୍ବିଧାନିକ ନୀତିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରେ । ସେହିପରି, ଚିତ୍ତ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ, ସାମ୍ପ୍ରତିକ ବିଚଳ ଏବଂ କମିଟିଗୁଡ଼ିକୁ ଏହାକୁ ବେଳ ସଂସଦୀୟ ପ୍ରକ୍ରିୟାଗୁଡ଼ିକର ଦୁର୍ବଳତା- ସମ୍ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ବିଧାନସଭାର ଭୂମିକାକୁ ହ୍ରାସ କରେ । ଗଣତନ୍ତ୍ର

ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ଏକ ଦର୍ପଣ ଧରି ରଖିବାକୁ ଚାହୁଁ । ଏହା ସମ୍ମୁଖ କରିବାର ଦିନ ଯେ ଭାରତ ତା'ର ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଳନ କରୁଛି କି ନାହିଁ, ନେତାମାନେ କ୍ଷମତାର ସୀମାକୁ ସମ୍ମାନ କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ଏବଂ ନାଗରିକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସଚେତନ କି ନାହିଁ । ସମ୍ବିଧାନ ସ୍ୱୟଂ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ନୁହେଁ ଏଥିପାଇଁ ନେତା ଏବଂ ଜନସାଧାରଣ ଉଭୟଙ୍କ ସକ୍ରିୟ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆବଶ୍ୟକ ।

ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ରୂପ ଅଟେ । ଏଥିରେ ସମ୍ବିଧାନର ଲକ୍ଷ୍ୟ, ଅଭିଯୋଗ, ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ଆଇନଗତ ଭିନ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମବିଭାଗ କୁହାଯାଇଛି - ଆମେ ଭାରତର ଜନସାଧାରଣ ଦ୍ୱାରା ସଂକଳ୍ପ କରୁଛୁ ଯେ, ଭାରତକୁ ଏକ ସାର୍ବଭୌମ, ସମାଜବାଦୀ, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷ, ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ, ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରଭାବେ ଗଠନ କରିବୁ ଏବଂ ଏହାକୁ ସମସ୍ତ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ନ୍ୟାୟ ବିଚାର, ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି, ବିଶ୍ୱାସ ଧର୍ମ ଏବଂ ଉପାସନାରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା, ଛିତି ଓ ସୁଯୋଗର ସମାନତା ଏବଂ ଏବଂ ସମସ୍ତ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ

ଅଧିକ ମୁତ୍ତରେ ସମ୍ବିଧାନ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ନାଗରିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ ଉପରେ ଗଠିତ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଏକ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ଦ୍ୱାରା ହୁଏ । ସାଧାରଣ ଅର୍ଥରେ ଯେଉଁ ସଭା ଶେଷର ସମ୍ବିଧାନକୁ ନିର୍ମାଣ କରେ ତାକୁ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା କୁହାଯାଏ । ୧୯୪୬ ମସିହା କ୍ୟାବିନେଟ ମିଶନ ଯୋଜନା ଭାରତରେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ଗଠନ କରି ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ସୁପାରିସ ଅନୁସାରେ ୧୯୪୬ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ପାଇଁ ନିର୍ବାଚନ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିରେ କଂଗ୍ରେସ ୨୦୫, ମୁସଲିମ୍ ଲିଗର ୭୩, ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ ଏବଂ ୧୮ ଜଣ ସ୍ୱାଧୀନ ସଦସ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ

ହେଲେ । ଖେତରାଜ କିନ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଦିନ ପରେ ବି.ଏଲ୍.ମି.ରୁ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଗଠିତ ନିଆଯାଇଛି । ୧୯୩୯ରେ ବି.ପି. ଖେତରାଜଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଡି.ଟି. କୁଷ୍ଟାମାତାରାଜୁ ନିଆଯାଇଛି । ସମ୍ବିଧାନ ସଭା ୧୯୪୬ ଡିସେମ୍ବର ୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୪୯ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋଟ ୨ବର୍ଷ ୧୧୩ଦିନ ୧୮ ଦିନ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କରି ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । ଏଥିପାଇଁ ୧୧ଟି ଅଧିବେଶନ ଏବଂ ୧୬୫ ଦିନ ବୈଠକ ବସିଥିଲା । ଶେଷରେ ୩୯୫ଟି ଧାରା ଏବଂ ୮ଟି ପରିଶିଷ୍ଟ ବିଶିଷ୍ଟ ଭାରତ ସମ୍ବିଧାନ ପ୍ରଣୟନ କରାଗଲା । ପଞ୍ଚିତ ଜବାହରଲାଲ ନେହେରୁ, ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲ, ଡଃ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରସାଦ, ମୌଲାନା ଅବୁଲ କଲାମ ଆଜାଦ୍, ତତ୍କାଳୀନ ରାଜଗୋପାଳାଚାରୀ, ପଞ୍ଚିତ ଗୋବିନ୍ଦ ବଲ୍ଲଭ ପନ୍ଥ, ବାଳଗୋବିନ୍ଦ ଖେର, ବାବୁ ସୁବ୍ରହ୍ମଣ୍ୟରାୟ ଦାସ ବଞ୍ଚନ, ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କୁପାଳିନୀ ଭଲି କଂଗ୍ରେସର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ବଡ଼ ନେତାମାନେ ସମ୍ବିଧାନ ସଭାର ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

ସାହ । ମହିଳା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ସରୋଜିନୀ ନାୟଡୁ, ହିସା ମହେଜା ଏବଂ ସୁଗାବାଇ ଦେଶମୁଖ ପ୍ରମୁଖ ଥିଲେ । ମୌଳିକ ଅଧିକାର ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ର ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ

ସମାନତା ଅଧିକାର, ସ୍ୱାଧୀନତା ଅଧିକାର, ଶୋଷଣ ବିରୋଧୀ ଅଧିକାର, ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତା ଅଧିକାର, ସାଂସ୍କୃତିକ ଓ ଶିକ୍ଷାଗତ ଅଧିକାର, ସାମ୍ବିଧାନିକ ପ୍ରତିକାର

ସମ୍ବିଧାନ ଦିବସ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା

ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ
୧୯୪୬ ମସିହା ଅଗଷ୍ଟ ୧୫ ତାରିଖରେ ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶକୁ ଶାସନ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ବିଧାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା । ଯେ କୌଣସି ଦେଶର ଶାସନ ପାଇଁ ସମ୍ବିଧାନର ଯଥେଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନ ନିଜ ଦେଶର ପରିସ୍ଥିତି, ପରିବେଶ ଓ ସମସ୍ତ ଅନୁସାରେ ତିଆରି ହୋଇଥାଏ । ଏହି କାରଣରୁ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନ ଅନ୍ୟ ଦେଶର ସମ୍ବିଧାନ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଏ । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନର କଠୁ ଦିନ ପ୍ରସ୍ତାବନାରେ ବର୍ଷିତ ହୋଇଛି । ୧୯୪୯ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ୨୬ ତାରିଖରେ ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ ଗୃହୀତ

ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି. ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

ରକ୍ଷାକରଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଲିଗର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ ଏବଂ ଅକାଳୀ ଦଳର ୩ଟି ସଦସ୍ୟ କଂଗ୍ରେସକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ ମୋଟ ୨୧୧ ଜଣ କଂଗ୍ରେସ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଥମ ବୈଠକ ୮ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବିଧାନ ସଭାରେ ସମ୍ବିଧାନର ଏକ ଟି.ଠା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପାଇଁ ୨୯ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୪୭ରେ ତତ୍କାଳୀନ ଆମ୍ବେଦକରଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ୭ ଜଣ ସଦସ୍ୟ ଥିଲେ । କଂଗ୍ରେସ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନେତାମାନେ ଥିଲେ ଡଃ ସର୍ବପଲ୍ଲୀ ରାଧାକ୍ରିଷ୍ଣନ, ଡଃ ଶ୍ୟାମ ପ୍ରସାଦ ମୁଖାର୍ଜୀ, ପଞ୍ଚିତ ହୃଦୟନାଥ କୁଞ୍ଜର, ଡଃ ଜୟଦେବ ଓ ପ୍ରଫେସର କେ.ଟି.

